

Buzás Sándor

EGY JÁSZSÁGI MENEDZSER KARRIERJE

Bartus Pál könyve – ahogyan Fekete József szerkesztő megfogalmazza – egy gyűjteményes anyag. Három részre tagozódik; az alapozásra, vagyis a kiindulásra; a másik rész a különféle szellemi produkciók összessége; a záró rész: a szintézis.

A szakma iránti szeretete, vonzalma, hozzáértése családja kereskedelmi tevékenységében rejlik. Édesapja elismert kereskedő volt, akinek döntő szerepe volt abban, hogy fia a kereskedelmet válassza élethivatásának. Az első részből megismerhetjük a fogyasztási szövetkezetek és szervezeteik intézményrendszerét, rendszerváltáskori állapotát. Ez tekinthető az alapzatnak, amelyre mintegy ráépülnek a következő fejezetek.

A második részben Bartus Pál 69 különféle produkcióját olvashatjuk. Ezek elsősorban publicisztikák, amelyek a magyar és a nemzetközi szövetkezeti mozgalommal foglalkoznak. Közös jellemzőjük a helyzetértékelés és programadás.

Az ugyanitt szereplő 29 beszéd különféle alkalmakkor hangzott el. Elsősorban nemzetközi tanácskozáson, kongresszusokon, nemzetközi szövetkezeti napokon, jubileumi emléküléseken, és a szövetkezeti ágazatok föderatív szervezeteinek fórumain nyilvánult meg az elismert szakember.

A könyvben helyet kaptak a szerző nyilatkozatai, amelyek adott alkalmakhoz, újví mérelegkészítéshez, ill. programalkotáshoz vagy más kiemelkedő eseményekhez kapcsolódnak. Igen gondolat- és problémagazdagok a Bartus Pállal készült interjúk. Általános jellemzőjük az aktualitás, egyesek a mának, mások a jövőnek szólnak, mozgósítanak, programjellegűek.

A gyűjteményes zárófejezetben egyfajta szintézist ad közre, s egyúttal jövőre vonatkozó következtetések is megjelennek. A könyvet olvasva megérthetjük, hogy a szövetkezetek a társadalomban és a gazdaságban öltének testet. Ettől a környezettől esetenként rövid távon, hosszabb időre azonban nem függetleníthetik magukat.

A könyv szerzőjének életútja, munkássága megannyi szállal kötődik a Jászsághoz, ill. Jászberényhez. 1967-ben főosztályvezetőként kezdte pályáját a jászfényszarui ÁFÉSZ-nál, majd Jászberényben az Egyesült Jászsági ÁFÉSZ elnökhelyettese ill. elnöke lett. Karrierjének különös sajátossága, hogy egy kisvárosból került 1992-ben országos irányító pozícióba, az ÁFÉSZ-ek Országos Szövetségének elnöki székébe. Ebben a tisztségében menedzseri képességeit bizonyította. Döntéseik nyomán átalakult és megújult az AFEOSZ, ennek eredményeként megalakult egy modern kereskedelmi szervezet a CO-OP Hungary Rt. Az Rt. keretében megvalósult a beszerzések országos összefogása, az üzletláncok szervezése. A COOP Hungary sikeresen működik, az áruforgalmi teljesítményben – az összforgalom 11-12%-ával – a magyar vállalati rangsorban a második helyet foglalja el.

Bartus Pál karrierje sok tanulsággal szolgálhat azok számára, akik sikeresek akarnak lenni. Ez sok munkával, tanulással, jól megválasztott munkatársak megbecsülésével, orientálásával érhető el, hiszen az élet, a környezet gyakran állít új feladatok elé, amelyeket meg kell oldani, mert ezt kívánja a piac, a vevő, az állampolgár – vallja a szerző.

(Bartus Pál: Az ÁFÉSZ-ektől a COOP rendszerig Budapest 2007 Szövetkezeti Kutató Intézet)

Molenkamp Szűcs Rita

VAN MEGOLDÁS A KISEBBSÉGI PROBLÉMÁKRA ...

A heraldika komolyabb ismerete nélkül is világos, hogy a címválasztással Belgium két államalkotó népére, a francia ajkú vallonokra, a hollandokkal egy nyelvet beszélő flamandokra, és az őket szimbolizáló kakasra, illetve oroszlánra utal. A cím láttán csaknem a két népcsoport viaskodásának kereszttüzeiben „gyötrődő” kisebbségi pozícióra gondolunk, ám e gyanakvásunk hamar véget ér: Bangó Jenő professzor könyvében ékesen domborítja ki a belgiumi Német Nyelvű Közösség autonómiájának létrejöttét, mibenlétét és egyediségét.

Belgium: az a kis folt a világtérképen, belga praliné, sör, csipke, a németalföldi reneszánsz durva humorú, groteszken realista remekei id. Pieter Bruegeltől, a világ legregebbi katolikus egyeteme Leuvenben, Brugge, az Észak Velencéje...Brüsszel a főváros, Európa fővárosa ... Még talán a kétnyelvűség is eszünkbe jut. És talán összesen ennyi. Vagy még talán egy-két asszociáció: kinek mi, Jean-Claude Van Damme.

Németek Belgiumban? 6 millió flamand, 4 millió francia nyelvű lakos mellett él Belgiumban 71 ezer német ajkú is. Az ország lakosságának kevesebb mint egy százalékát jelentő német nyelvű közösség saját törvényhozással, parlamenttel és kormánnyal rendelkezik.

Bangó Jenő a szociológia professzora. Ötven éve él Belgiumban. 1956 sodorta el Magyarországról. Előbb Bécsben teológiát, majd 1957-től ösztöndíjasként a leuveni egyetemen tanult szociológiát. Termékeny és színes tudományos karrier, nemzetközi elismertség fűződik nevéhez: pályája kezdetén volt gimnáziumi tanár Kongóban, a leuveni Közép-Európa Intézetben tudományos asszisztens, és főszerkesztője a „Documentation sur l'Europe Centrale” folyóiratnak, az amerikai „Regis Center of European Studies” európai igazgatója, Afrikareferens Aachenben, kutató Liègeben, nyugalmazása után a DAAD, a német akadémiai csereszolgálat keretében az ELTE Jogi Karának vendégprofesszora.

Kutatási területei: a globalizáció, regionalizáció, szociológiai rendszerelmélet.

Szakértelmével, széles körű érdeklődésével és látókörével jó érzékkel illeszti a német nyelvű közösség kisebbségi problematikáját tágabb dimenzióba: a nemzetközi kapcsolatok és a szociológia fogalomtárából a globalizáció-regionalizáció-föderalizmus-kisebbség-autonómia-identitás fogalmainak tisztázásával teszi érthetővé az olvasó számára Belgium Német Nyelvű Közösségének (BNNYK) társadalmi, politikai fejlődését. Könyvében Bangó professzor tudományos igénnyel, ám közért-hető módon mutatja be a kelet-belgiumi közösség intézményeit és mindennapi életét. A tudományos publikációk, a helyi politikai, kulturális és gazdasági intézmények